

Sadržaj

I *Rezolucije, preporuke i mišljenja*

PREPORUKE

Sud Europske unije

2019/C 380/01

Preporuke namijenjene nacionalnim sudovima koje se odnose na pokretanje prethodnog postupka 1

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

SUD EUROPSKE UNIJE

Preporuke namijenjene nacionalnim sudovima koje se odnose na pokretanje prethodnog postupka

(2019/C 380/01)

Ove preporuke, sastavljene za sudove država članica Unije, odraz su odredaba glave III. Poslovnika Suda ⁽¹⁾. One podsjećaju na bitne značajke prethodnog postupka i na elemente koje nacionalni sudovi trebaju uzeti u obzir prije obraćanja Sudu, dajući im praktične smjernice o obliku i sadržaju zahtjeva za prethodnu odluku. Naime, budući da se ti zahtjevi nakon prevođenja dostavljaju svim zainteresiranim osobama iz članka 23. Protokola o Statutu Suda Europske unije i da se odluke Suda kojima se završava postupak u načelu objavljuju na svim službenim jezicima Europske unije, veliku pozornost treba posvetiti obliku zahtjeva za prethodnu odluku i osobito zaštititi osobnih podataka koje sadržavaju.

⁽¹⁾ SL L 265, 29.9.2012., str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 11., str. 3.).

Sadržaj

	Točke
Uvod	1. – 2.
I. Odredbe koje se primjenjuju na sve zahtjeve za prethodnu odluku	3. – 32.
Autor zahtjeva za prethodnu odluku	3. – 7.
Predmet i opseg zahtjeva za prethodnu odluku	8. – 11.
Prikladan trenutak za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku	12. – 13.
Oblik i sadržaj zahtjeva za prethodnu odluku	14. – 20.
Zaštita osobnih podataka i zaštita identiteta u zahtjevu za prethodnu odluku	21. – 22.
Slanje Sudu zahtjeva za prethodnu odluku i spisa nacionalnog postupka	23. – 24.
Odnos između prethodnog postupka i nacionalnog postupka	25. – 27.
Troškovi i besplatna pravna pomoć	28. – 29.
Odvijanje postupka pred Sudom i radnje koje sud koji je uputio zahtjev poduzima nastavno na odluku Suda	30. – 32.
II. Odredbe koje se primjenjuju na zahtjeve za prethodnu odluku koji zahtijevaju osobitu brzinu postupanja	33. – 41.
Uvjeti primjene ubrzanog i hitnog postupka	34. – 36.
Zahtjev za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka	37. – 39.
Komunikacija između Suda, suda koji upućuje zahtjev i stranaka glavnog postupka	40. – 41.

Prilog – Bitni elementi zahtjeva za prethodnu odluku

UVOD

1. Propisan člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Ugovora o Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: UEU) i člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU), prethodni postupak temeljni je mehanizam prava Europske unije. Njegov je cilj osigurati ujednačeno tumačenje i primjenu tog prava u Uniji, dajući sudovima država članica instrument koji im omogućuje da se u okviru prethodnog postupka obrate Sudu Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) s pitanjima koja se odnose na tumačenje prava Unije ili valjanost akata njezinih institucija, tijela, ureda i agencija.

2. Prethodni postupak počiva na uskoj suradnji između Suda i sudova država članica. Kako bi se osigurala puna učinkovitost tog postupka, potrebno je podsjetiti na njegove bitne značajke i dati određena pojašnjenja o odredbama Poslovnika, među ostalim, o autoru, predmetu i opsegu zahtjeva za prethodnu odluku te obliku i sadržaju takvog zahtjeva. Ta pojašnjenja – koja se primjenjuju na sve zahtjeve za prethodnu odluku (I.) – upotpunjena su odredbama o zahtjevima za prethodnu odluku koji zahtijevaju posebnu brzinu postupanja (II.) i prilogom koji sažeto prikazuje sve elemente koje treba sadržavati svaki zahtjev za prethodnu odluku.

I. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA SVE ZAHTEJEVA ZA PRETHODNU ODLUKU**Autor zahtjeva za prethodnu odluku**

3. Nadležnost Suda za odlučivanje u prethodnom postupku o tumačenju ili valjanosti prava Unije uspostavlja se na isključivu inicijativu nacionalnih sudova, bez obzira na to jesu li stranke u glavnom postupku izrazile želju za obraćanjem Sudu ili nisu. Naime, budući da snosi odgovornost za sudske odluke koje treba donijeti, na nacionalnom je sudu pred kojim je u tijeku spor – i samo na njemu – da ocijeni, s obzirom na posebnosti svakog predmeta, kako nužnost zahtjeva za prethodnu odluku za donošenje svoje odluke tako i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu.

4. Pojam „sud” Sud tumači kao autonoman pojam prava Unije. Sud pritom uzima u obzir niz čimbenika, poput toga je li tijelo koje mu se obratilo ustanovljeno na temelju zakona, je li stalno, je li njegova nadležnost obvezna, provodi li postupak kontradiktorne naravi, primjenjuje li pravna pravila te je li neovisno.

5. Sudovi država članica mogu se obratiti Sudu s pitanjem o tumačenju i valjanosti prava Unije ako smatraju da je odluka Suda o tom pitanju potrebna da bi mogli donijeti presudu (vidjeti članak 267. drugi stavak UFEU-a). Prethodni postupak može se, među ostalim, pokazati iznimno korisnim kad se pred nacionalnim sudom pojavi novo pitanje tumačenja u općem interesu ujednačene primjene prava Unije ili kad se čini da postojeća sudska praksa ne daje potrebna pojašnjenja u novom pravnom ili činjeničnom okviru.

6. Međutim, ako se takvo pitanje pojavi u predmetu koji je u tijeku pred sudom neke države članice protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka, taj je sud dužan uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku (vidjeti članak 267. treći stavak UFEU-a), osim ako već postoji ustaljena sudska praksa u tom području ili ako pravilno tumačenje pravnog pravila o kojem je riječ ne ostavlja mjesta ni za kakvu razumnu dvojbu.

7. Nadalje, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, iako nacionalni sudovi mogu odbiti razloge nevaljanosti akata institucija, tijela, ureda ili agencija Unije koji se pred njima iznose, Sud ima isključivu nadležnost proglasiti takav akt nevaljanim. Ako ima dvojbe o valjanosti takvog akta, sud države članice mora se stoga obratiti Sudu navodeći razloge tih dvojbi.

Predmet i opseg zahtjeva za prethodnu odluku

8. Zahtjev za prethodnu odluku mora se odnositi na tumačenje ili valjanost prava Unije, a ne na tumačenje pravila nacionalnog prava ili na činjenična pitanja iznesena u okviru glavnog postupka.

9. *Sud može odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku samo ako je pravo Unije primjenjivo na predmet u glavnom postupku. U tom smislu nužno je da sud koji upućuje zahtjev izloži sve relevantne činjenične i pravne elemente zbog kojih smatra da se odredbe prava Unije mogu primijeniti u glavnom postupku.*

10. Što se tiče zahtjeva za prethodnu odluku koji se odnose na tumačenje Povelje Europske unije o temeljnim pravima, valja podsjetiti na to da se, u skladu s njezinim člankom 51. stavkom 1., odredbe Povelje odnose na države članice samo kad provode pravo Unije. Iako slučajevi takve provedbe mogu biti različiti, ipak je potrebno da iz zahtjeva za prethodnu odluku jasno i nedvosmisleno proizlazi da se na predmet u glavnom postupku primjenjuje pravilo prava Unije koje nije Povelja. Budući da Sud nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu za prethodnu odluku kad pravna situacija ne ulazi u područje primjene prava Unije, *odredbe Povelje na koje se eventualno poziva sud koji upućuje zahtjev ne mogu same za sebe utemeljiti takvu nadležnost.*

11. Napokon, iako radi donošenja svoje odluke Sud nužno uzima u obzir pravni i činjenični okvir glavnog postupka, kako ga je utvrdio nacionalni sud u svojem zahtjevu za prethodnu odluku, on sam ne primjenjuje pravo Unije na taj spor. Kad odlučuje o tumačenju ili valjanosti prava Unije, Sud nastoji dati koristan odgovor za rješenje glavnog postupka, ali je na sudu koji upućuje zahtjev da iz njega izvede konkretne posljedice, prema potrebi ne primjenjujući nacionalno pravilo koje je proglašeno nespojivim s pravom Unije.

Prikladan trenutak za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku

12. Nacionalni sud može Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku čim utvrdi da je za donošenje njegove presude potrebna odluka o tumačenju ili valjanosti prava Unije. Naime, nacionalni sud može najbolje procijeniti koji je stadij nacionalnog postupka najprikladniji za upućivanje tog zahtjeva.

13. Međutim, budući da će taj zahtjev služiti kao osnova postupka koji će se voditi pred Sudom i da on mora imati na raspolaganju sve elemente koji mu omogućuju kako provjeru svoje nadležnosti za odgovaranje na postavljena pitanja tako i, u slučaju postojanja nadležnosti, pružanje korisnog odgovora na ta pitanja, potrebno je da se odluka o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku donese u stadiju postupka u kojem sud koji upućuje zahtjev može *dovoljno precizno utvrditi pravni i činjenični okvir glavnog postupka te pravna pitanja koja iz njega proizlaze*. U svrhu dobrog sudovanja, također može biti korisno uputiti pitanje tek nakon kontradiktorne rasprave.

Oblik i sadržaj zahtjeva za prethodnu odluku

14. Zahtjev za prethodnu odluku može imati bilo koji oblik dopušten nacionalnim pravom, ali valja imati na umu da taj zahtjev služi kao osnova postupka pred Sudom i da se dostavlja svim zainteresiranim osobama iz članka 23. Protokola o Statutu Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Statut) te osobito svim državama članicama kako bi se prikupila njihova eventualna očitovanja. Budući da se zahtjev za prethodnu odluku posljedično mora prevesti na sve službene jezike Europske unije, preporučljivo je da jezik nacionalnog suda bude jednostavan, jasan i precizan, bez suvišnih elemenata. Kao što to pokazuje iskustvo, desetak stranica često je dovoljno za prikladan opis pravnog i činjeničnog okvira zahtjeva za prethodnu odluku kao i razloga za obraćanje Sudu.

15. Sadržaj svakog zahtjeva za prethodnu odluku propisan je člankom 94. Poslovnika Suda i sažeto prikazan u prilogu ovom dokumentu. Uz tekst samih prethodnih pitanja postavljenih Sudu, *zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati*:

- sažet prikaz predmeta spora u glavnom postupku i relevantne činjenice kako ih je utvrdio sud koji upućuje zahtjev ili barem prikaz činjeničnih okolnosti na kojima se temelje pitanja,
- sadržaj nacionalnih odredaba koje se mogu primijeniti u predmetu i, prema potrebi, relevantnu nacionalnu sudsku praksu kao, i
- prikaz razloga koji su naveli sud koji upućuje zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije kao i pojašnjenje veze koja prema mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku.

U nedostatku jednog od prethodno navedenih elemenata ili više njih, Sud se može, osobito na temelju članka 53. stavka 2. Poslovnika, proglasiti nenadležnim za odlučivanje o postavljenim prethodnim pitanjima ili odbaciti zahtjev za prethodnu odluku kao nedopušten.

16. U svojem zahtjevu za prethodnu odluku sud koji upućuje zahtjev mora *precizno navesti nacionalne odredbe primjenjive na činjenice u glavnom postupku i odredbe prava Unije* čije se tumačenje zahtjeva ili valjanost osporava. U mjeri u kojoj je to moguće, ta upućivanja sadržavaju točan naziv i datum donošenja akata u kojima se nalaze dotične odredbe kao i podatke o objavi tih akata. Kad se poziva na sudsku praksu, poželjno je da sud koji upućuje zahtjev usto navede broj ECLI („European Case Law Identifier”) dotične odluke.

17. Ako to smatra potrebnim za razumijevanje predmeta, sud koji upućuje zahtjev može sažeto navesti *glavne argumente stranaka u glavnom postupku*. U tom kontekstu korisno je podsjetiti na to da se prevodi samo zahtjev za prethodnu odluku, a ne eventualni prilozi tom zahtjevu.

18. Sud koji upućuje zahtjev također može sažeto iznijeti *svoje stajalište o odgovoru koji treba dati na upućena prethodna pitanja*. Takva naznaka može biti korisna Sudu, osobito kad o zahtjevu odlučuje u okviru ubrzanog ili hitnog postupka.

19. Napokon, *prethodna pitanja* postavljena Sudu moraju se nalaziti u *odvojenom i jasno označenom dijelu* zahtjeva, po mogućnosti na njegovu početku ili kraju. Pitanja moraju biti sama po sebi razumljiva, bez potrebe za upućivanjem na obrazloženje zahtjeva.

20. Radi lakšeg čitanja, zahtjev za prethodnu odluku treba uputiti Sudu natipkan, a stranice i odlomci odluke kojom se upućuje zahtjev trebaju biti numerirani. Rukom pisane zahtjeve za prethodnu odluku Sud ne razmatra.

Zaštita osobnih podataka i zaštita identiteta u zahtjevu za prethodnu odluku

21. Kako bi se osigurala optimalna zaštita osobnih podataka u okviru postupanja Suda u predmetu, dostave zahtjeva za prethodnu odluku zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta i kasnije objave odluke kojom se završava postupak na svim službenim jezicima Unije, poželjno je da *sud koji upućuje zahtjev*, koji jedini u cijelosti poznaje spis podnesen Sudu, *zaštiti identitet u predmetu zamjenom imena fizičkih osoba koje se spominju u zahtjevu – primjerice, inicijalima ili kombinacijom slova – i prikrivanjem elemenata kojima bi se one mogle identificirati*. Naime, zbog rastuće primjene novih informacijskih tehnologija i, među ostalim, upotrebe tražilica, zaštita identiteta nakon dostave zahtjeva za prethodnu odluku zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta i objave priopćenja o dotičnom predmetu u *Službenom listu Europske unije* može biti manje učinkovita.

22. Ako sud koji upućuje zahtjev raspolaže neanonimiziranom verzijom zahtjeva koja sadržava sva imena i podatke o strankama u glavnom postupku i njegovom anonimiziranom verzijom, poželjno je da Sudu pošalje obje verzije, kako bi mu olakšao postupanje u predmetu.

Slanje Suda zahtjeva za prethodnu odluku i spisa nacionalnog postupka

23. Zahtjev za prethodnu odluku mora biti datiran i potpisan te zatim poslan tajništvu Suda elektroničkim putem ili poštom (Tajništvo Suda, Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg). Radi brzog postupanja u predmetu i optimalne komunikacije, Sud preporučuje da se sud koji mu se obraća služi aplikacijom e-Curia. Detalji o pristupu toj aplikaciji, koja omogućuje podnošenje i dostavu postupovnih akata elektroničkim putem, te uvjeti korištenja tom aplikacijom nalaze se na internetskoj stranici Suda (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/hr/). Kako bi se olakšalo postupanje Suda po zahtjevima za prethodnu odluku i osobito njihovo prevođenje na sve službene jezike Europske unije, nacionalni sudovi pozivaju se da, uz izvornu verziju zahtjeva za prethodnu odluku poslanu putem e-Curije, pošalju i njegovu verziju koja se može uređivati (u programu za obradu teksta kao što su to „Word”, „OpenOffice” ili „LibreOffice”) na sljedeću adresu: DDP-GrefeCour@curia.europa.eu.

24. Zahtjev za prethodnu odluku mora prispjeti u tajništvo sa svim relevantnim dokumentima koji su korisni Sudu za postupanje u predmetu i, među ostalim, preciznim podacima o strankama glavnog postupka i o njihovim eventualnim zastupnicima te spisom predmeta u glavnom postupku ili njegovom preslikom. Taj spis (ili njegova preslika) – koji se može poslati elektroničkim putem ili poštom – čuvat će se u tajništvu tijekom cijelog postupka pred Sudom, gdje će, osim u slučaju drukčijih naznaka suda koji upućuje zahtjev, zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta u njega moći izvršiti uvid.

Odnos između prethodnog postupka i nacionalnog postupka

25. Iako nacionalni sud ostaje nadležan za poduzimanje potrebnih mjera osiguranja, osobito u okviru zahtjeva za ocjenu valjanosti, podnošenjem zahtjeva za prethodnu odluku postupak pred nacionalnim sudom prekida se do donošenja odluke Suda.

26. Iako Sud postupka po zahtjevu za prethodnu odluku dok god ga sud koji ga je uputio ne povuče, ipak valja imati na umu ulogu Suda u okviru prethodnog postupka, a to je pridonijeti djelotvornom sudovanju u državama članicama, a ne davati savjetodavna mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima. Budući da prethodni postupak pretpostavlja da je spor stvarno u tijeku pred sudom koji upućuje zahtjev, na potonjem je da obavijesti Sud o svakoj postupovnoj okolnosti koja može utjecati na postupak koji je u tijeku pred njime, a osobito o svakom povlačenju tužbe ili mirnom rješenju spora u glavnom postupku kao i o bilo kojoj drugoj postupovnoj okolnosti koja dovodi do okončanja postupka. Taj sud također mora obavijestiti Sud o eventualnom donošenju odluke u okviru žalbe protiv odluke kojom se upućuje zahtjev i o posljedicama koje ona ima na zahtjev za prethodnu odluku. U interesu dobrog odvijanja prethodnog postupka pred Sudom i osobito kako bi se izbjeglo da Sud posveti vrijeme i resurse predmetu u kojem zahtjev može biti povučen ili postati bespredmetan, važno je da se te informacije priopće Sudu u najkraćem mogućem roku.

27. Nadalje, nacionalnim sudovima skreće se pozornost na činjenicu da povlačenje zahtjeva za prethodnu odluku može imati utjecaj na vođenje sličnih postupaka suda koji upućuje zahtjev. Ako ishod nekoliko predmeta u tijeku pred potonjim ovisi o odgovoru koji će Sud dati na pitanja suda koji upućuje zahtjev, svrsishodno je da on te predmete prije upućivanja Sudu zahtjeva za prethodnu odluku spoji, kako bi mu omogućio odgovaranje na postavljena pitanja unatoč eventualnom okončanju jednog predmeta ili više njih.

Troškovi i besplatna pravna pomoć

28. Prethodni postupak pred Sudom ne naplaćuje se, a Sud ne odlučuje o troškovima stranaka u postupku koji je u tijeku pred sudom koji upućuje zahtjev. Odluku o tim troškovima donosi sud koji upućuje zahtjev.

29. U slučaju da jedna stranka glavnog postupka ne raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima, Sud joj može odobriti besplatnu pravnu pomoć radi pokrivanja troškova, osobito onih proizišlih iz zastupanja pred Sudom. Međutim, Sud može odobriti takvu pomoć samo pod uvjetom da stranci već nije odobrena pomoć na nacionalnoj razini ili da ta pomoć ne pokriva – ili da samo djelomično pokriva – troškove postupka pred Sudom. Ta se stranka poziva da u svakom slučaju Sudu pošalje sve podatke i potvrde na temelju kojih se može procijeniti njezina stvarna ekonomska situacija.

Odvijanje postupka pred Sudom i radnje koje sud koji je uputio zahtjev poduzima nastavno na odluku Suda

30. Tijekom cijelog postupka tajništvo Suda ostaje u kontaktu sa sudom koji upućuje zahtjev, kojemu šalje preslike svih postupovnih akata te, prema potrebi, zahtjeve za podatke ili pojašnjenja koji su potrebni za pružanje korisnog odgovora na pitanja koja je postavio taj sud.

31. Po okončanju postupka, koji se u načelu sastoji od pisanog i usmenog dijela, Sud o pitanjima koja je postavio sud koji je uputio zahtjev odlučuje presudom. Međutim, u određenim slučajevima Sud može odlučiti o tim pitanjima bez usmenog dijela ili čak bez traženja pisanih očitovanja zainteresiranih osoba iz članka 23. Statuta. To je slučaj, među ostalim, kad je postavljeno prethodno pitanje jednako pitanju o kojem je Sud već odlučivao, kad se odgovor na takvo pitanje može jasno izvesti iz sudske prakse ili kad odgovor ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji. U takvim slučajevima Sud će na temelju članka 99. svojeg Poslovnika brzo odlučiti o postavljenom pitanju obrazloženim rješenjem koje ima isti doseg i istu obvezujuću snagu kao i presuda.

32. Nakon objave presude ili potpisivanja rješenja kojim se završava postupak, tajništvo šalje odluku Suda sudu koji upućuje zahtjev, koji se poziva obavijestiti Sud o radnjama poduzetima u glavnom postupku nastavno na tu odluku. Konačna odluka suda koji je uputio zahtjev mora se poslati, zajedno s izričitom naznakom broja predmeta pred Sudom, na sljedeću adresu: Follow-up-DDP@curia.europa.eu.

II. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ZAHTJEVE ZA PRETHODNU ODLUKU KOJI ZAHTIJEVAJU OSOBITU BRZINU POSTUPANJA

33. Pod uvjetima predviđenima člankom 23.a Statuta kao i člancima 105. do 114. Poslovnika, zahtjev za prethodnu odluku u određenim okolnostima može biti podvrgnut ubrzanom ili hitnom postupku. O provedbi tih postupaka odlučuje Sud, nakon što sud koji upućuje zahtjev podnese uredno obrazložen zaseban zahtjev u kojem su navedene pravne ili činjenične okolnosti koje opravdavaju primjenu tog postupka ili tih postupaka ili pak iznimno po službenoj dužnosti ako narav ili okolnosti predmeta to nalažu.

Uvjeti primjene ubrzanog i hitnog postupka

34. U skladu s člankom 105. Poslovnika, o zahtjevu za prethodnu odluku može se odlučivati u *ubrzanom postupku*, iznimno od odredaba Poslovnika, kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima. Budući da taj postupak nameće bitna ograničenja svim sudionicima u postupku, a osobito svim državama članicama, koje su pozvane podnijeti svoja pisana ili usmena očitovanja u rokovima znatno kraćima od uobičajenih, njegova se primjena treba zahtijevati samo ako posebne okolnosti dovode do situacije hitnosti koja opravdava potrebu da se Sud brzo izjasni o postavljenim pitanjima. To može biti slučaj, među ostalim, ako postoje veliki i neodgodivi rizici za javno zdravlje ili okoliš koji se mogu spriječiti brzom odlukom Suda ili ako posebne okolnosti nalažu da se u vrlo kratkim rokovima uklone nesigurnosti o temeljnim pitanjima nacionalnog ustavnog prava i prava Unije. Nasuprot tomu, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, velik broj osoba ili pravnih situacija na koje se može odnositi odluka koju sud koji je uputio zahtjev mora donijeti nakon što se obratio Sudu u prethodnom postupku, postojanje velikih ekonomskih uloga ili obveza suda koji je uputio zahtjev da odluči brzo sami za sebe nisu izvanredne okolnosti koje mogu opravdati provedbu ubrzanog postupka.

35. To je još važnije kad je riječ o *hitnom prethodnom postupku* iz članka 107. Poslovnika. Taj postupak, koji se provodi samo u područjima predviđenima u glavi V. trećeg dijela UFEU-a, koja se tiče područja slobode, sigurnosti i pravde, nameće još veća ograničenja sudionicima jer ograničava broj stranaka ovlaštenih za podnošenje pisanih očitovanja i omogućava da se, u iznimno hitnim slučajevima, potpuno izostavi pisani dio postupka pred Sudom. Provedba tog postupka stoga se treba zahtijevati samo u okolnostima u kojima je apsolutno nužno da se Sud vrlo brzo izjasni o pitanjima koja je postavio nacionalni sud.

36. Iako se ovdje ne mogu iscrpno nabrojiti sve takve okolnosti, osobito zbog raznolikosti i izmjena pravnih pravila Unije koja uređuju područja slobode, sigurnosti i pravde, nacionalni sud može, primjerice, razmotriti mogućnost podnošenja zahtjeva za hitni prethodni postupak u slučaju osobe koja je zadržana ili kojoj je oduzeta sloboda, predviđenom člankom 267. četvrtim stavkom UFEU-a, a odgovor na postavljeno pitanje odlučujući je za procjenu pravnog položaja te osobe, ili u slučaju spora koji se tiče roditeljskog prava odnosno prava na čuvanje i odgoj maloljetne djece, osobito ako ishod spora u glavnom postupku ovisi o odgovoru na prethodno pitanje i ako bi redovni postupak mogao ozbiljno ili čak nepopravljivo narušiti odnos između djeteta i (jednog od) njegovih roditelja ili njegov razvoj kao i njegovu integraciju u obiteljsku i društvenu okolinu. Nasuprot tomu, puki ekonomski interesi, makar bili znatni i legitimni, pravna nesigurnost koja utječe na situaciju stranaka u glavnom postupku ili drugih stranaka u sličnim postupcima, velik broj osoba ili pravnih situacija na koje se može odnositi odluka koju sud koji je uputio zahtjev mora donijeti nakon što se obratio Sudu u prethodnom postupku ili velik broj predmeta na koje može utjecati odluka Suda sami za sebe nisu okolnosti koje mogu opravdati provedbu hitnog prethodnog postupka.

Zahtjev za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka

37. Kako bi se Sudu omogućilo da brzo odluči treba li provesti ubršani ili hitni prethodni postupak, zahtjev mora *sadržavati precizne pravne i činjenične okolnosti na kojima se temelji potreba za hitnošću* te osobito objasniti opasnosti koje bi proizlazile iz provedbe redovnog prethodnog postupka. U najvećoj mogućoj mjeri sud koji upućuje zahtjev također mora sažeto navesti svoje stajalište o odgovoru koji treba dati na postavljena pitanja. Naime, strankama glavnog postupka i drugim zainteresiranim osobama koje sudjeluju u postupku takva naznaka olakšava zauzimanje stajališta i, prema tome, pridonosi brzini postupka.

38. Zahtjev za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka u svakom slučaju treba izložiti na nedvosmislen način koji omogućuje tajništvu da odmah utvrdi zahtijeva li spis posebno postupanje. U tom se cilju sud koji upućuje zahtjev poziva da pojasni koji je od tih dvaju postupaka potreban u tom predmetu i da u zahtjevu naznači relevantan članak Poslovnika (članak 105. za ubrzani postupak ili članak 107. za hitni postupak). Ta se naznaka mora nalaziti na vidljivom mjestu u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje ili u zasebnom dopisu suda koji upućuje zahtjev.

39. Što se tiče same odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, njezina sažetost u okolnostima hitnosti još je važnija jer pridonosi brzini postupka.

Komunikacija između Suda, suda koji upućuje zahtjev i stranaka glavnog postupka

40. Sud koji zahtijeva provedbu ubrzanog ili hitnog postupka poziva se da pošalje takav zahtjev i samu odluku kojom se upućuje prethodno pitanje – zajedno s njezinim tekstom u obliku koji se može uređivati (program za obradu teksta kao što je to „Word”, „OpenOffice” ili „LibreOffice”) – putem aplikacije e-Curia ili elektroničkom poštom (DDP-GrefeCour@curia.europa.eu).

41. Kako bi se olakšala naknadna komunikacija Suda i sa sudom koji upućuje zahtjev i sa strankama glavnog postupka, sud koji upućuje zahtjev također se poziva da naznači adresu elektroničke pošte i eventualno broj telefaksa kojima će se Sud moći koristiti kao i adrese elektroničke pošte i eventualno brojeve telefaksa zastupnika stranaka u glavnom postupku.

PRILOG

Bitni elementi zahtjeva za prethodnu odluku

Ovaj je prilog sažet prikaz glavnih elemenata koje treba sadržavati zahtjev za prethodnu odluku. Ti su elementi popraćeni brojevima točaka ovih preporuka u kojima se ti elementi detaljnije opisuju.

Bez obzira na to šalje li se elektroničkim putem ili običnom poštom, u svakom zahtjevu za prethodnu odluku moraju se navesti:

1. naziv suda koji upućuje zahtjev i, prema potrebi, nadležnog vijeća ili sastava suda (vidjeti u tom smislu točke 3. do 7.);
2. točan naziv stranaka u glavnom postupku i, prema potrebi, osoba koje ih zastupaju pred sudom koji upućuje zahtjev (međutim, u pogledu stranaka u glavnom postupku vidjeti točke 21. i 22. ovih preporuka, koje se odnose na zaštitu osobnih podataka);
3. predmet spora u glavnom postupku i relevantne činjenice (vidjeti točku 15.);
4. relevantne odredbe nacionalnog prava i prava Unije (vidjeti točke 15. i 16.);
5. razlozi koji su naveli sud koji upućuje zahtjev da se pita o tumačenju ili valjanosti prava Unije (vidjeti točke 8. do 11. i 15. do 18.);
6. prethodna pitanja (vidjeti točku 19.) i, prema potrebi,
7. eventualna potreba posebnog postupanja po zahtjevu zbog, primjerice, potrebe zaštite identiteta fizičkih osoba uključenih u spor ili osobite hitnosti s kojom Sud mora postupati po zahtjevu (vidjeti točku 33. i sljedeće).

Na formalnom planu zahtjevi za prethodnu odluku moraju biti natipkani, datirani i potpisani te poslani tajništvu Suda, po mogućnosti elektroničkim putem, zajedno sa svim dokumentima korisnima i relevantnima za postupanje u predmetu (vidjeti u tom smislu točke 20. do 24. ovih preporuka i u pogledu zahtjeva u kojima je potrebna osobita hitnost točke 40. i 41.).

Načini komunikacije koje preporučuje Sud

Kako bi se osigurala optimalna komunikacija sa sudovima koji mu se obraćaju s prethodnim pitanjima, Sud preporučuje sljedeće načine komunikacije:

1. Podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku (ili drugih relevantnih dokumenata povezanih s tim zahtjevom):
 - Potpisani izvornik zahtjeva za prethodnu odluku (ili drugih dokumenata povezanih s tim zahtjevom): slanje putem aplikacije e-Curia. Detalji o pristupu toj aplikaciji, besplatnoj i sigurnoj, te uvjeti korištenja njome dostupni su na sljedećoj adresi: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/hr/,
 - Verzija zahtjeva za prethodnu odluku koja se može uređivati (ili drugih dokumenata povezanih s tim zahtjevom): DDP-GrefeCour@curia.europa.eu.
2. Slanje konačne odluke suda koji je uputio zahtjev (anonimizirane, ako je to potrebno, osobito radi objave na internetu), nakon odluke Suda o zahtjevu za prethodnu odluku: Follow-up-DDP@curia.europa.eu.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR